

Do danes smo prejeli skupna poročila za družnikov iz štirih središnih učiteljskih društev: Maribor-mesto, Maribor desni breg, Ormož in Celje; med letom je prejel za družna uprava več sporočil od posameznikov. Vsi ti se izrekajo proti novim obremenitvam in novim odteglajem. Člani US iz celjskega učiteljskega društva so se posebej izrazili željo, da naj člani US v drugih učiteljskih društvih razmišljajo o teh predlogih in pravočasno konkretizirajo svoje stališče.

Zadružno načelstvo je na lanskem občnem zboru prejelo gornje predloge, oddalo jih je odseku 5 zadružnikov, ki bodo svoje mnenje o njih povedali na občnem zboru, zadruž-

niki - zborovalci boste pa predložene predloge sprejeli ali pa odklonili.

Ponovno prosimo vse zadružnike, da razmišljajo o vsem, kar bi bilo naši zadruzi in njenim članom v prid. Svoje zaključke naj nam pisмено sporočijo. Vse zadružnike US, posebno še one iz Maribora, bližnje in dajne okolice pa prijazno vabimo na občni zbor. Tam bo vsakdo lahko obrazložil svoje mnenje. Prepričani smo, da se bodo odločili zborovalci za najboljšo, saj bo to koristilo njim samim.

Zadružna uprava US.

Učitelj Franc Zacherl v Ljutomeru sedemdesetletnik

Tiho in skromno je obhajal v soboto, dne 5. marca 1938., svojo 70 letnico Franc Zacherl, učitelj v p. in posestnik v Ljutomeru.

Naš jubilar se je rodil 1. 1868. v Feldbachu, a je prišel že v nežni mladosti v Ljutomer, kjer je bil njegov oče uslužbenec pri davkarji. Po dovršenem učiteljskem v Mariboru je učiteljeval 2 leti pri Mali Nedelji, 8 let v Cezanjevcih in 26 let na deški ljudski šoli v Ljutomeru do svoje upokojitve 1. 1925.

Kot učitelj se je odlikoval po svojem šolskem delu. Sama dobrota in ljubezen je vladala v njegovem razredu, poleg tega pa najljepša disciplina in dosegel je vedno odlične učne uspehe. Njegovo šolsko delo je priznala nadrejena šolska oblast z mnogimi priznanji. Ob priliki upokojitve je bil odlikovan z redom Sv. Save V. stopnje. Mnogi njegovi učenci, ki zavzemajo danes odlična mesta v javnem življenju, se ga spominjajo z največjo hvaležnostjo.

Vedno je bil ljubezniv tovariš, vdan prijatelji, dober svetovalec ter vrl član učiteljskega društva, predvsem pevovodja. Pri učiteljskih zborovanjih so bile pevske vaje, ki jih je vodil z veseljem in navdušenjem tovariš za lepo petje. S svojim delom in prijaznostjo si je pridobil polno zaupanje med tovariši in ob priliki upokojitve ga je Ljutomersko-gornjoradgonsko učiteljsko društvo imenovalo za častnega člana.

Poleg šole se je prijatelj Zacherl zanimal posebno za petje in glasbo. Njegovi mladinski šolski zbori so sloveli: vsako leto je bila predvajana z učenci spevoigra. In vseh mestih svojega učiteljevanja se je udeleževal tudi kot organist in pevovodja. Harmoniziral je mnogo cerkvenih pesmi, posebno so v Ljutomeru slovele njegove »Polnočnice«. Bil je tudi vnet zbiratelj narodnih pesmi. — Da je Ljutomer glede petja in glasbe na tako visoki stopnji, je to v prvi vrsti zasloga tovariša Zacherla. Še danes deluje kot kapelnik mestne

godbe, z mladeniškim navdušenjem vodi s spretno taktiko salonski orkester in z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo uči v Glasbeni šoli.

Tovariš Zacherl je tudi velik ljubitelj knjige. Takoj po dovršenih študijah je vstopil v krog Ljutomerske čitalnice, kjer je član že pol stoletja. Več let je bil predsednik čitalnice, danes je njen odlični knjižničar in blagajnik. Neumorno in vestno dela vsako nedeljo v knjižnici, ki je v minulem letu izposodila svojim čitateljem nad 4500 knjig. Kot majhno priznanje za izredno marljivo čitalniško delo ga je imenovalo to najstarejše ljutomersko društvo na letošnjem občnem zboru za častnega člana. Z vso vnemo deluje pri Vrtnarski in sadjarski podružnici, katero je on ustanovil in ji bil dolga leta predsednik. Bil je tudi 1. 1903. med ustanovniki Sokola, kjer je vsa leta zvest član in bil dolga leta odlični telovadelec. Mnogo let je deloval tudi kot občinski odbornik v mestnem zastopstvu in kot član uprave pri Mestni hranilnici. Razume se, da podpira vsa humana in socialna društva.

Ob 70 letnici tovariša Zacherla občudujemo njegovo vztrajnost, delavnost in živahnost. V polni meri je zadostil pesnikovi zahtevi, ki pravi: Ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan!

Vrlemu tovarišu smo kljub njegovi odklonitvi naknadno priridili njegovi prijatelji prav lepo proslavo v sokolskem domu, ki je pokazala, kako je priljubljen in kak ugled uživa naš tovariš Zacherl pri vseh slojih v Ljutomeru. Prisrčno smo mu čestitali z željo, da bi ga Vsemogočni ohranil še mnogo let njegovi ljubeznivi gospe soprog, njegovima hčerka, od katerih je Minka znana pianistka in nastavnica dekleške meščanske šole v Mariboru, Slavica pa učiteljica v Ljutomeru. Zelim si še tudi, da bi še mnogo let deloval za kulturni razvoj našega mesta z isto vnemo kot doslej.

F. Kb.

Splošne vesti

»CICIBAN ČITA«, 2. ZVEZEK,

je na splošno željo izšel. Vsebinsko so sestavki posvečeni pomladi, tehnično pa je sestavljen tako, da se najmanjši otroci spoznajo z različnimi tipi črk. Nekaj je tudi prehodov v rokopišno pisavo in celo strojepisno. Mnogo beril je ponazorjenih s infantilnimi ilustracijami, dostopnimi najmanjšim.

Z izdajo tega zvezka, ki je bil sestavljen po željah in navodilih učiteljskega 1. razredov ljudskih šol, je Mladinska matica izpolnila novo vrzel. Prepričani smo, da bo ta zvezek 1. razredom še bolj dobrodošel kot je bil prvi, ker je bolj sistematično urejen.

Sole, oziroma 1. razredi ljudskih šol, ki so bili naročili prvi zvezek, bodo koj po sv. Jožefu prejeli drugi zvezek na ogled z vabilom na naročbo. Ostalim šolam se bo poslal na

ogled le na željo, odnosno na naročilo. Ker se je tudi ta zvezek tiskal v enaki nakladi kot prvi, ki je pošel, se opozarjajo šole, da izvrše naročilo čimprej. Cena ostane 1,50 za zvezek.

Naročila sprejema: »Mladinska matica v Ljubljani, Franciščanska ulica 6.

Za pomlad!

divne modne novosti za Vas
in Vašo družinico smo pripravili in pričakujemo Vaš poset

MANUFATURA NOVAK
LJUBLJANA — KONGRESNI TRG 15

— Pri nanki cerkvi —

OBVESTILO.

Izšel je glasben priročnik za materinski dan.

Vsebinsko:

- Manica Komanova Materin god (igrokaz s petjem).
- Anica Černejeva Mamica je žalostna (igrokaz s petjem).
- Enoglasni mladinski zbori:

Ivan Grbec	Mamici.
Ivan Grbec	Mala trmoglavka.
Matija Tomc	Otrok poje.
Matija Tomc	Mati.
Ivan Matetič	Mamici (s spremljavo).
Stanko Premrl	Sirota poje (s spremljavo).
- Dvoglasni zbori:

Ivan Grbec	Uspavanka.
Maks Pirnik	Mamica, povej.
Matija Tomc	Sirota poje.
Ivan Matetič	Mamica moja.
Stanko Premrl	Uspavanka (s spremljavo).
- Troglasni zbori:

Ivan Grbec	Za materinski dan.
Ivan Grbec	Sirota poje.
Ivan Matetič	Uspavanka.
Matija Tomc	Otroci rajajo.
Stanko Premrl	Za materinski dan (s spremljavo).

Edicija obsega 36 strani. Cena 20 din. — Naročila sprejema »Učiteljski pevski zbor — Emil Adamič, Ljubljana, Franciščanska ul. 6.

Opozarjamo, da glasbenega priročnika ne bomo razpošiljali na ogled, temveč samo onim, ki ga bodo naročili!

— Bajžlove »Vesele ure«, II. del, bodo izšle le tedaj, če bo dovolj naročnikov. Te dni boste prejeli naročilnice. Izpolnite jih takoj in odpošljite, da bo knjiga lahko čimprej izšla. Naročite, četudi na kredit!

— Pedagoški tisk, r. z. z. o. z. Meseca decembra smo razposlali našo prvo tiskano izdajo, namreč Mencejevo delo »Slovenska šola in učitelj pred sodobnimi nalogami«. Do sedaj še nimamo sporočil, kako je kaj z razprodajo knjig. Zato prosimo vse tovariše, ki smo jim poslali knjige s prošnjo, da jih razpečajo, naj nam javijo, kolikšen je uspeh. Pošljite tudi denar. — Vse tovariše in tovarišice pa pozivamo: sežite po knjigi, saj cena šest dinarjev ni mnogo! Pristopajte k zadruzi kot člani! — Odbor.

— Kdor hoče biti dobro postrežen, naj naroča blago že pred glavno sezono. Čim več

je časa za izvršitev naročila, tem bolje boste postreženi. Upravitelji, mislite že sedaj kaj bo treba za prihodnje šolsko leto. Posebno skrbno pregledite zbirke učil v katalogu Učiteljske tiskarne. Odločite se in naročite že sedaj ter določite termin, kdaj naj se naročeno pošlje.

— Tiskovna zadruga v Ljubljani, Dalmatinova ulica 10, vabi k naročilu najstarejše slovenske revije za leposlovje in kritiko »Ljubljanski Zvon«, ki je stopil letos v osemindeseto leto svojega obstoja. — Naročnina letno 120 din. Plačevanje v poljubnih obrokih.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I »Domoljub« od 9. marca piše, da bodo prišli na zatožno klop vsi odborniki učiteljskega društva v Novem Sadu. Nova uprava je baje v blagajni ugotovila primanjkljaj 100.000 din.

— I »Vzorna šola« je naslov članka v »Domoljubu« od 9. marca v katerem napada pisec šolo in pravi med drugim: Če hodiš po slovenski zemlji in poslušaj skrb in težave naroda, ti le prerada udari v uho tožba, da naša ljudska šola ni takšna, kakršno bi ljudje

radi. Slovenske šole v najvažnejšem vprašanju — to je v pogledu duha, miselnosti, čustvovanja, ali kakor naj bi se izrazila ona nevidna sila, ki je gibalo narodne vzgoje — niso vzorne. Dalje govori o knjigah — o učiteljih pa pravi: Učitelji, v rojstnih in krstnih knjigah se vpisani za Slovence, nekateri niso več Slovenci. Kaj so, sam večni Bog vedi? Pritožuje se pa tudi zaradi jezika, češ: Saj otrok še dolgo ne zna slovenske abecede, pa se že uči cirilice.

Učiteljski pravnik Mladinska matica

— Š Vprašanje in odgovor: U. J. iz A. Ali zgubi učiteljica, ki je poročena z nastavnikom mešč. šole, pravico do stanarine, čeprav ne živi z njim v skupnem gospodinjstvu? — Da!

— Š Vprašanje: M. K. iz P. Kako in koliko se kolkujejo razni računi knjig in obveznih listov do 50 din, plačani na ček, kako je pravilno odtegniti kolkovino za obračun B in kako je vključiti, da se ček, odrezek pravilno ujema z blagajniškim dnevnikom?

Odgovor. Ravnajite se po okrožnih razpisih ban. šolskega odbora IV S No. 362/1 iz leta 1937, in IV S No. 459/1 z dne 22. februarja 1938, glede kolkovanja. — O podrobnostih se posvetujte pri sosednem tovarišu šolskem upravitelju.

Učiteljska tiskarna

— t Ganglovi zbrani spisi »Moja pot«. — »Knjige inostranstva« (»Books Abroad«), ki izhajajo v Oslahomi, objavljajo oceno Ant. J. Klančarja iz Clevelanda, ki pravi o teh spisih: »Lahko razumemo važnost tega dela starešine slovenskih mladinskih pisateljev, če vemo, da je Gangl tudi organizator sokolskega gibanja v Jugoslaviji, ki je tako mladinsko, kakor njegovo pero. — Povesti, novele, igre in pesmi polnijo strani desetih knjig, ki jih je krasno ilustriral Saša Šantel. Vsaka knjiga obsega okrog 160 strani. Večino teh spisov lahko z veseljem čitajo tudi odrasli.«

— t Izredno znižane cene mladinskih knjig veljajo do 15. junija 1938. Šole jih dobe tudi na kredit, do časa, ki ga same določijo. Naročite čimprej. Ne prezrite naših klasikov za razredno čtivo.

— t Ganglove zbrane spise je tujina laskavo ocenila. »Moja pot«, 10 vezanih knjig samo 250 din. Naročite!

— t Novo predpisane tiskovine za obračun A in blagajniški dnevnik s proračunsko razvidnico so izšle. Vsaka šola potrebuje več izvodov. Preštejte, koliko potrebujete, in naročite takoj zaradi točne potrebe.

— t Za pirhe. V Knjigarni Učiteljske tiskarne dobite najboljša nalivna peresa, pisemski papir, vizitke, albume, pisalni pribor, aktovke, keramične izdelke, lepe knjige itd.

— t »Preporodovci« je zelo lepa knjiga. Kdor si jo želi nabaviti, naj jo takoj naroči v Knjigarni Učiteljske tiskarne. Je le še malo izvodov, vezanih po 30 din, broš. po 20 din. Mladina, poglej v borbe in žrtve onih, ki so pripravljali »Jugoslavijo«.

— t Otroci, ki prestopijo jeseni v srednjo ali meščansko šolo, nujno potrebujejo »Dr. Kozina: Sprejemni izpit«, da se temeljito pripravijo. (10 din.) Naroča se v Knjigarni Učiteljske tiskarne.

— t »Zvonček«, mladinski list za našo mladino v tujini, naj ima tudi vsaka šola. Ali bi ne bilo prav, da naroče premožni starši, pa tudi otroci kak izvod za otroke znancev in sorodnikov v tujini. Storite to tisti, ki morete!

— t Kupuj zase in za svojece pri Učiteljski tiskarni in njeni podružnici v Mariboru! Naročajo za šolo pri Učiteljski tiskarni. V društvih in korporacijah, pri katerih sodeluje, deluj na to, da naročajo vse potrebščine pri Učiteljski tiskarni. Vsak zaveden učitelj je zadružnik pri svojih gospodarskih zadruhar, njih odjemalec in propagator. Če bi vsi prav razumeli klic »Svoji k svojim!« — bi bil naš ugled vse večji kakor je danes.

— mm Razpis književnih nagrad Mladinske matice. Mladinska matica razpisuje za svoje redne publikacije dve književni nagradi v višini 2500 in 2000 din, in sicer eno nagrado za spis ali slikanico za otroke od 6. do 9. leta, eno pa za knjigo realne vsebine.

Snov pri knjigi za najmlajše je lahko poljubna, realistična ali pravljica, resna ali šaljiva, v verzih ali v prozi. Obseg naj po možnosti ne presega 64 strani malega formata naših rednih publikacij.

Obseg realne publikacije, ki naj ima čim bolj aktualno vsebino, pa je preračunjen na 80 do 90 strani.

Višino nagrade bo odločila kvaliteta dela ne glede na to, ali je pisano za najmlajše ali za realno knjižico.

Nagrajeno delo dobi tudi običajni honorar.

Rokopisi naj se pošljejo po pošti v dveh tipkanih izvodih, in sicer popolnoma anonimno. Tudi posebne kuverte z imenom in naslovom ni treba predložiti. Šele ob izidu tekmovalca, ki bo objavljen v Učiteljskem tovarišu in v dnevnem časopisju, se bodo javili avtorji z imeni in naslovi.

Rokopisi onih avtorjev, ki bi izdali na kateri koli način svoja imena odbornikom

P. n. naročnike in čitatelje obveščamo, da dobavljajo znana veletrgovina z manufakturnim blagom NOVAK v Ljubljani blago za vse vrste oblačil proti odplačilu v mes. obrokih. Cene strogo solidne. Zunanji odjemalci pošlje na željo tudi vzorce. Prosi le navesti pribl. vrsto blaga.

Mladinske matice, se s tem že sami izločijo iz konkurence.

Rok za vlaganje rokopišev poteče 1. novembra t. l. Rokopisi naj se pošiljajo tajništvu Mladinske matice v Ljubljani, Franciščanska ulica št. 6.

Za odbor Mladinske matice:

Predsednik:
A. Skulj s. r.

Tajnik:
A. Širok s. r.

— mm Kritika. O naših zadnjih rednih publikacijah priobčuje »Prijatelj« v svoji marčni številki oceno, iz katere posnemamo mal ekecrt.

Šimej iz Roža. Povest je napisal Ravljen, avtor »Tulipana«, »Poti k mrtvim bataljonom« in »Zgodb brez groze«. Povest Šimeja z Mohorjevine ima očitno narodno-obrambno tendenco. Številni naročniki M. M. so se ob njenih ganljivih prizorih in iskreno lepih opisih svete kotrantske zemlje seznanili z važnim problemom, ki se mu bodo kot odrasli ljudje morali posvetiti z mislijo in roko, da se bo izpolnilo tisto, kar so sedaj kdrolasi zaslužili v mladi duši. Slikar M. Gaspari je knjigo lagodno, spretno in prepričujoče opremil z lepimi vinjetami.

Angelo Cerkenik: Ovčar Runo: Z ilustracijami Ravnika: je to povest o bistroumnem ilirskem ovčarju z bosanskih planin, ki se ni mogel navaditi življenja v bogati vili

Z željo, da bi knjiga čimprej izšla, sva vstala in jo zavila proti »Uradniški menzi«. Ljudje mimo naju so hiteli na pustne zabave, tu in tam je smuknila mimo vabljava maska... Albert se zanje ni zmenil. Morda bi postal pozoren, če bi predstavljale z go d o v i n s k e figure... Na žalost tega ni bilo.

E. Vranc.